

[7] Voronov, S.O. Encyclopedia of maritime catastrophes of Ukraine: (sunken monuments of ancient, medieval and modern history: the remains of cities and settlements, military ships, civilian ships, aircraft and armored vehicles) / K. .: Bogdana, 2008. - 848 p.

[8] Portal "Nature of Ukraine" [electronic resource] // pzf.land.kiev.ua: [site]. - Access mode: <https://pzf.land.kiev.ua/pzf6-12.html>

[9] THE BARENTS OBSERVER [electronic resource] // thebarentsobserver.com: [site]. - Access mode: <https://thebarentsobserver.com/ru/travel/2020/05/virtualnyy-turizm-vo-vremena-pandemii-finlyandiya-sleduet-primeru-drugih>

[10] rg [electronic resource] // rg.ru: [site]. - Access mode: <https://rg.ru/2017/01/30/turagentstva-budut-prodavat-puteshestviia-v-virtualnuiu-realnost.html>

УДК 657

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ПОЛЬЩІ

Бурунсуз К.С.¹

*¹кандидат технічних наук, старший викладач кафедри обліку і економічного аналізу
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
м. Миколаїв, Україна
kateryna.burunsuz@nuos.edu.ua*

Анотація. Процес гармонізації регулювання бухгалтерського обліку відповідно до кращої світової практики в Україні відбувається в контексті євроінтеграційних перетворень. Охарактеризовано основні складові нормативного забезпечення бухгалтерського обліку в Польщі. Розглянуто форми фінансової звітності, що вимагаються для складання в Польщі.

Ключові слова: бухгалтерський облік, Директива 2013/34/ЄС, фінансова звітність.

Кожна країна має власну систему бухгалтерського обліку, яка склалась під впливом політичних, економічних, історичних, соціальних чинників. В умовах глобалізації економічних процесів і систем особливо важливою стає задача вивчення досвіду особливостей обліку зарубіжних країн, зокрема держав-членів Європейського Союзу. У свій час Польща входила до соціалістичного табору і разом з СРСР мала атрибути радянських підходів до ведення обліку. У зв'язку з посиленою інтеграцією України до ЄС вивчення особливостей бухгалтерського обліку саме у Польщі та досвіду цієї країни є актуальним [1, с. 971].

Польща має розвинений ринок в Центральній Європі з найбільшою фондовою біржею у Східно-Центральноевропейській зоні. Країна посідає шосте місце за величиною економіки в Європейському Союзі і є лідером економічного зростання в Європі за останнє десятиліття. Це одна з найдинамічніших економік світу за Індексом людського розвитку [2].

Польща є членом таких міжнародних організацій, як ЄС (2004), НАТО (1999), ОЕСР (1996), СОТ (1995), ООН (1945). При цьому ВВП у номінальних цінах у 2019 році становив 527 млрд. євро, ріст реального ВВП у 2019 році (5,1% у 2018 році) – 4,1% [3, с. 14].

Польща протягом останніх десятиліть зазнала багатьох політичних, структурних, соціальних та економічних змін та перетворень. Ці зміни особливо вплинули на систему бухгалтерського обліку, оскільки бухгалтерський облік є основною системою збору, зберігання та обробки фінансових та нефінансових даних, що використовуються управлінським персоналом [4, с. 55].

Польща підпорядковується Регламенту ЄС 1606/2002 та Директиві 2013/34/ЄС, що затверджено Комісією Європейського Союзу. Польське законодавство про бухгалтерський облік вимагає підготовки фінансової звітності згідно з польськими загальноприйнятими

принципами бухгалтерського обліку (польські ЗПБО) або, коли дотримуються конкретні критерії, компанії мають можливість підготувати фінансову інформацію звітів відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, прийнятих в ЄС (МСФЗ). Польські ЗПБО базуються на Законі про бухгалтерський облік від 29 вересня 1994 р. (Ustawa o rachunkowości), в який згодом неодноразово вносилися поправки, і який передбачає послідовну реформу бухгалтерського обліку і фінансової звітності відповідно до нормативів ЄС [2].

Бухгалтерський облік ведеться польською мовою та в польській валюті (польських злотих). Звітний період становить 12 місяців та співпадає з календарним роком. Організація має право вибрати інші дати, проте тоді обов'язково потрібно поінформувати податкові органи про таке рішення.

Директива 2013/34/ЄС «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти визначених типів компаній» була прийнята Європейським Парламентом та Радою у червні 2013 року. Основною метою було спрощення принципів підготовки фінансової звітності, включаючи принципи подання та розкриття інформації про фінансову інформацію шляхом адаптації податкового навантаження до типу та розміру підприємства [1, с. 973, 975].

Фінансова звітність Польщі визначається відповідно до стандартів та повинна розкривати однаковий набір показників загального призначення. Фінансова звітність часто є предметом узгодження, оскільки використовується для порівняння і задоволення потреб широкого кола користувачів (особливо інвесторів на фінансових ринках). Категоризація суб'єкта господарювання зазвичай використовується для розрізнення фінансової звітності щодо розкриття інформації (табл. 1.) [4, с. 64].

Таблиця 1. Форми фінансової звітності, що вимагаються для складання в Польщі

Види суб'єктів	Категорія суб'єктів		Фінансова звітність
	незалежно від фінансового порогу	інші організації, які в попередньому фінансовому році виконали принаймні дві з наступних умов:	
Мікро	Суб'єкти, зазначені ст. 3.1a.	- загальний баланс: 1 500 000 злотих; - чистий дохід від продажу товарів та готової продукції: 3 000 000 злотих; - середній штат у фінансовому році: 10 чол.	- короткий вступ до фінансової звітності; - скорочений баланс; - скорочений звіт про прибутки та збитки; - додаток та пояснювальні записки, що містять обмежену кількість інформації.
Малі	Суб'єкти, зазначені ст. 3.1a.	- загальний баланс: 17 000 000 злотих; - чистий дохід від продажу товарів та готової продукції: 34 000 000 злотих; - середній штат у фінансовому році: 50 чол.	- короткий вступ до фінансової звітності; - скорочений баланс; - скорочений звіт про прибутки та збитки; - додаток та пояснювальні записки, що містять обмежену кількість інформації.
Середні	Суб'єкти, зазначені ст. 3.1a.	- загальний баланс: 85 000 000 злотих; - чистий дохід від продажу товарів та готової продукції: 170 000 000 злотих; в) середній штат у фінансовому році: 250 чол.	- звіт про прибутки і збитки в скороченому вигляді; - надання додаткової інформації в Примітці
Великі	Суб'єкти, зазначені ст. 3.1a.	- перевищують межі принаймні двох з трьох критеріїв. - загальний баланс:	додаткова інформація в Примітці відповідно до положень ст. 17 та 18.

		85 000 000 злотих; • чистий дохід від продажу товарів та готової продукції: 170 000 000 злотих; в) середній штат у фінансовому році: 250 чол.	
Суб'єкти, що підлягають фінансовому аудиту	Вітчизняні банки, філії іноземних банків, страхові компанії, кредитні профспілки; юридичні особи, що діють на основі положень про інвестиційні фонди; акціонерні товариства.	• загальний баланс: еквівалент у польській валюті щонайменше 2 500 000 євро • чистий дохід від продажу товарів і послуг: еквівалент у польській валюті не менше 5 000 000 євро; • середній штат у фінансовому році: 50 чол.	• Баланс • Звіт про прибутки та збитки • Звіт про зміни власного капіталу • Звіт про рух грошових коштів • Примітки

Центральна та Східна Європа привертає все більшу увагу протягом останніх 20 років – економічно, політично та з точки зору досліджень. Польща як країна з перехідною економікою зазнає багатьох політичних, структурних, соціальних та економічних змін та перетворень.

В системі зовнішньополітичних пріоритетів України євроінтеграція посідає важливе місце. Подальша оптимізація нормативно-правової бази бухгалтерського обліку і фінансової звітності повинна орієнтуватися на використання правових норм ЄС і кращої європейської практики, зокрема досвіду Польщі.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Костюченко В.М., Кравчук А.О. (2017). Досвід Польщі у євроконвергенції бухгалтерського обліку та аудиту. *Глобальні та національні проблеми економіки*, № 20, С. 971-976.
- [2] Doing business in Poland URL: <https://www.irglobal.com/article/doingbusinessinpoland-2020/>
- [3] Business Services Sector in Poland 2020. (2020). ABSL, 176 p.
- [4] Beata Zyznarska-Dworczak, Ivana Mamić Sačer (2019). Accounting Systems in Poland and Croatia comparative study. *Zagreb International Review of Economics & Business*, Vol. 22, No. 1, pp. 55-72.

Features of accounting regulation in Poland

Burunsuz Kateryna¹, Ph.D., senior lecturer of Department of Accounting and Economic Analysis

¹Admiral Makarov National University of Shipbuilding Mykolayiv, Ukraine

Abstract. The process of harmonization of accounting regulation in accordance with the best world practice in Ukraine takes place in the context of European integration transformations. The main components of regulatory accounting in Poland are described. The forms of financial reporting required for preparation in Poland are considered.

Keywords: accounting, Directive 2013/34/EU, financial reporting.

ПОРТОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ, ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЇЇ ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ

Гришина Л.О.¹, Хмарська І.А.²

¹кандидат економічних наук, професор НУК, зав. кафедри економіки і організації виробництва Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, м.Миколаїв, Україна
grishinappi@gmail.com